

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

••○○□○○••

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Cuvântul Patriarhului despre situația creditului românesc din Ardeal. — Dela „Solidaritatea”. — Legea Bancară și soarta băncilor românești din Ardeal și Banat. — Adeverata ofensivă agricolă.

Cuvântul Patriarhului despre instituția creditului românesc din Ardeal. *)

Problema creditului românesc din Ardeal preocupă în cel mai înalt grad nu numai opinia publică de dincolo de munți, ci și întreaga opinie publică din țară.

Situația gravă a creditului național din Ardeal îngrijorează în mod sincer toate cercurile românești.

Această problemă nu este o simplă cauză negustorească; felul în care se pune ea azi, constituie o problemă națională de prim ordin.

Având ocazia să cerem l. P. S. Patriarh Dr. Miron E. Cristea părerea asupra acestei chestiuni, pe care o cunoaște foarte bine în baza legăturii strânse, care a existat și există între biserică românească din Ardeal și instituțiile românești de credit din aceeași provincie, Sanctitatea Sa a binevoit să facă următoarele declarațiuni:

„Ca fost episcop în Ardeal, cunosc rolul și însemnătatea din punct de vedere eco-

nomie și național a băncilor românești de dincolo de munți.

„Pentru caracterizarea acestei activități, este suficient să fac amintire despre campania contelui Bethlen — actualul campion al revizionismului — care afirma, pe bază de date statistice sigure, că elementul maghiar se va prăbuși în scurtă vreme, cedând locul Românilor, cari prin ajutorul băncilor, luau în stăpânire pas cu pas pământul Ardealului.

„Deși nu sunt specialist în materie economică și financiară, îmi face totuși impresia, că băncile românești din Ardeal au prestat din punct de vedere economic și național — proporțional cu puterile lor — mai mult decât cooperativele în Vechiul Regat.

„Dar mai presus de toate, nestrămutat adevăr rămâne, că tot ce au făcut aceste instituțiuni, numai cu mijloacele lor proprii au făcut, fără nici un ajutor dela nimeni.

„Și tot atât de adevărat este, că programul lor a fost identic cu al băncilor populare — program pe care l-au și realizat, cu toată forma lor de societăți pe acțiuni, pe care împrejurări vitrege le-au forțat să o adopte.

„Astăzi aceste instituțiuni — lovite în existența lor printr'o reformă economică și socială — cer cu mare sfiială un IM-

*) Reprodus din „Universul”.

PRUMUT din fondul de aproape 8 miliarde, pe care Statul l-a destinat pentru refacerea creditului românesc.

„Socot, că este o datorie națională față de Românii din Ardeal salvarea instituțiilor de credit de dincolo de munți, fiind aceasta un interes superior **PENTRU INTREAGA NAȚIUNE ROMÂNEASCĂ**, deci nu numai pentru Românii ardeleni.

„Pentru împlinirea acestui deziderat nici o efortare nu îmi pare de prisos, nici un sacrificiu prea mare.

„Ar fi o rușine și o greșală politică de neiertat, ca în România Mare să dispară creditul românesc de pe suprafața Ardealului“.

Rep.

Dela „Solidaritatea“.

Din ședința plenară a Consiliului de administrație, ținută în zilele de 3 și 4 August 1935 la Geoagiu:

Moștione:

Consiliul de administrație al Asociației băncilor românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș „**SOLIDARITATEA**“, întrunit în ședință plenară la Geoagiu, în zilele de 3 și 4 August 1935, ascultând expunerea făcută de către dl Dr. Aurel Vlad, președintele asociației, asupra soluțiilor propuse de D-sa pentru refacerea creditului românesc din Ardeal — soluțiuni, cari au apărut în formă de articol de ziar în principalele cotidiene din Capitală — în unanimitate,

d e e i d e:

- a) Aprobă și își însușește proiectul de soluțiuni preconizat de președintele asociației;
- b) Exprimă dlui Dr. Aurel Vlad mulțumiri pentru acțiunea desfășurată și cere ca această acțiune să se continue fără întrerupere și cu

toată energia până în ceasul, când dezideratele formulate vor fi împlinite;

- c) Consiliul decide mai departe să se facă intervențiile cuvenite pe lângă Banca Națională a României, pentruca și până la înfăptuirea proiectului de soluțiuni preconizat de către dl Dr. Aurel Vlad, institutul nostru de emisiune să acorde sprijinul său băncilor românești din Transilvania.

Conform hotărârii Consiliului s'au trimis următoarele telegrame din ședința plenară:

Majestății Sale Regelui Carol II.

Sinaia.

Consiliul de administrație al Asociației băncilor românești din Transilvania „**SOLIDARITATEA**“, întrunit în 3 și 4 crt în ședință plenară la Geoagiu, își exprimă față de Majestatea Voastră deplina s'a recunoștință pentru bunăvoința cu care priviți problema refacerii creditului românesc din Ardeal, rugându-Vă să binevoiți a da înaltul sprijin pentru soluționarea acestei importante probleme de mare interes național și de Stat, asigurând pe Majestatea Voastră de cel mai desăvârșit devotament.

Dr. Aurel Vlad
președintele „Solidarității“.

Sanctității Sale Dr. Miron E. Cristea
Patriarhul României

București.

Consiliul de administrație al „Solidarității“ exprimă Sanctității Voastre cele mai călduroase mulțumiri pentru declarațiile frumoase, pe cari Sanctitatea Voastră le-a făcut în legătură cu problema creditului românesc din Ardeal.

Dr. Aurel Vlad
președintele „Solidarității“.

Domnului**Constantin T. Teodorescu**

vice-guvernatorul Băncii Naționale a României

București.

Consiliul de administrație al „Solidarității”, întrunit în ședință plenară la Geoagiu în zilele de 3 și 4 crt., luând cunoștință despre numirea Dv. în calitatea de vice-guvernator al Băncii Naționale a României și aducându-și aminte despre atitudinea înțelegătoare și binevoitoare, pe care ați dovedit-o până acum în legătură cu problema creditului românesc din Ardeal, Dă exprimă cu multă căldură felicitări în numele asociației pentru onoarea care Vi s'a făcut, urându-Vă o cât mai lungă și rodnică activitate.

Președinte: *Dr. Aurel Vlad.*Secretar: *I. Olteanu.*

Legea Bancară și soarta băneilor românești din Ardeal și Banat.

De *Dr. Ioachim Toleiu, Cluj.*

(Urmare).

B.) Deslănțuirea ofensivei național-economice de către institutele noastre de credit dinainte de Unire coincide de fapt cu redeschiderea națională a Ardealului și cu ofensiva politică.

Acțiunea economică mergea alături de acțiunea politică a deputaților din parlamentul maghiar și ambele acțiuni se întreceau reciproc, contopindu-se într'o mare acțiune metodică și conștientă de ansamblu.

În măsura în care se întea ritmul vieții politice creștea și pulsația activității economice.

Ambele manifestațiuni: economică și politică, înfățișeau în realitate desfășurarea pe două fronturi a energiilor națiunii române, puse sub comandamentul unic al ideii naționale și având ca țintă finală: *desrobirea neamului.*

Înființarea Băncii Albina în 1872 a fost începutul acestei ofensive economice.

Sucursalele Albinei precum și celelalte bănci românești care după exemplul dat de Banca Albina au fost înființate succesiv și la scurte intervale de timp în toate ținuturile românești de dincoace de Carpați („Furnica” - Făgăraș, „Victoria” - Arad, „Ardeleana” - Orăștie, „Patria” - Blaj, „Timișana” - Timișoara, „Silvania” - Șimleu, „Bihoreana” - Oradea Mare și a.) au constituit cadrul economic financiar — un fel de minister al finanțelor românești — pentru luptele noastre politice de atunci, animând și finanțând pe luptătorii noștri politici, fie că lupta se dădea în surdină cu metoda „pasivistă”, fie că dorința de emancipare se afirma în tumultuoase sbueniri ale conștiinței românești, cum a fost epoca „activistă” inaugurată de dl Dr. Aurel Vlad în 1906 prin strălucita biruință dela Dobra.

Ca și în zilele noastre, economicul și politicul se găseau mereu pe același plan al preocupărilor conducătorilor neamului nostru, — iar economicul era atunci concretizat și materializat prin organizația bancară din târgurile și satele românești.

Caracterul național românesc al activității economice desfășurată de băncile noastre dinainte de războiu se oglindea mai impresionant în *acțiunea de improprietărire a țărânimii române prin cum-părarea și parțelarea moșiilor maghiarilor.*

Astfel se poate afirma că marea reformă agrară a fost pusă în aplicare în Ardeal și Banat cu 30—40 ani înainte de legiferarea ei de către parlamentul României Mari.

Seriozitatea și amploarea acțiunii de „parțelare” a băncilor românești a fost sesizată de stăpânitorii maghiari, cari prin broșuri, prin presă și prin discursuri politice parlamentare au dat alarma, cerând energice măsuri de apărare împotriva acestei „primejdii naționale”.

Această „contra-ofensivă” a mers până acolo, *că se cerea chiar desființarea băncilor noastre.*

Tokaji Ladislau în lucrarea mai sus menționată („O țară de vânzare”) enu-

măra 30 bănci care au dat banii pentru cumpărarea și parțelarea moșiilor maghiare.

Reproducem și noi aceste bănci, care trebuie să fie scrise cu litere de aur în istoria plămădirii unității noastre naționale; ele au fost următoarele:

Banca Albina „cu cele 29 tovarășe ale ei”: Agricola, Ardeleana, Arieșana, Auraria, Bistrițeană, Cibleşana, Ciorana, Codreana, Coroana, Corvineana, Crișana, Economul, Furnica, Lăpușana, Lumina, Minerva, Mugurul, Patria, Progresul, Sebeșana, Selegiana, Șincana, Șoimul, Someșana, Silvania, Vatra, Victoria, Vlădeasa și Vulturul.

Din tabela statistică No. 1 alăturată la lucrarea lui Tokaji reiasă, că numai în intervalul de zece ani dela 1900—1910 în cele 15 județe ardelenne și în județul Sălaj (care nu aparținea Ardealului istoric), deci fără Banat și Maramureș, Românii au cumpărat cu ajutorul bănesc al băncilor românești mai sus enumerate:

moșii peste 50 jugăre catastrale în total 166.394 jugăre catastrale, cu prețul total de

57,548.556 coroane aur,

și moșii sub 50 jugăre catastrale în total:

13.077 jugăre catastrale,

cu prețul de

6,538.000 coroane aur.

Deci achiziția totală a Românilor a fost de

179.471 jugăre catastrale,

în valoare de

64,086.556 coroane aur, sau

2,178,942.904 Lei actuali (stabilizați).

Este adevărat că în același timp unii dintre Români — elemente mai slabe — au vândut și ei câte ceva la Maghiari, dar din unghiul de vedere al activității bancare importanță are numai ceea ce s'a cumpărat, căci cumpărările indică dimensiunile acțiunii economice pe deo parte, și pe de altă parte de această acțiune au beneficiat elementele românești cele mai destoinice, mai valoroase

și mai productive, adevărată chintesența forțelor de expansiune națională.

Dar chiar dacă am avea în vedere și vânzările făcute de Români către Unguri și Sași, — precum face dl Dr. Ioan Luca Ciomac, — și în acest caz rezultă un plus însemnat în favoarea Românilor, plus ce înseamnă că „în 10 ani Românii au devenit proprietari a peste 10% din proprietățile națiilor din Transilvania”.

Mai relevăm apoi o împrejurare pe care nu am găsit-o menționată în lucrările autorilor mai sus amintiți, și anume că datele statistice din lucrarea lui Tokaji nu arată toate cumpărăturile făcute de Români, și că deci achiziția Românilor în dauna celorlalte națiuni conlocuitoare este în realitate mult mai însemnată decât rezultă din datele statistice prezentate de Tokaji.

În adevăr, din cuvintele de încheiere a broșurei menționate reiasă că Tokaji a trimis coale circulare cu întrebări imprimare la peste 10.000 persoane — particulare și oficiale, — din care abia au răspuns aproximativ 2.500 persoane, și anume: „1905 cu iscălituri descifrabile, și vreo 600 cu semnături nedescifrabile”.

Dacă ne dăm seama de faptul, că vânzarea moșiilor maghiare către Români era considerată de opinia publică maghiară drept trădare de patrie și de neam, vom înțelege prea ușor că mulți dintre cei direct vizați nu au dat lui Tokaji nici un răspuns.

Și este de asemenea verosimil că nici alți informatori nevizați direct nu puteau să dea toate datele necesare din cauza influenței pe care moșierii cari erau totatătea persoane marcante ale vieții publice maghiare cu legături puternice, o exercitau asupra celor din jurul lor, fie persoane private, fie autorități administrative.

* * *

Nu se poate apoi în destul accentua ajutorul financiar atât de prodigios, pe care băncile noastre în frunte cu Banca Albina, l-au dat gărziilor naționale, organizate în zilele de revoluție din toamna anului 1918, care menținând ordinea până la sosirea oștirea române au făcut posibilă finerea marelui adunări dela Alba-Iulia. Se poate astfel afirma că pregă-

tirea pe teren economic-național a actului Unirii s'a făcut de către băncile noastre românești.

* * *

Acțiunea de împrumut și de împrumut a țării noastre a fost continuată de băncile noastre cu mult succes și după Unire și chiar și după votarea legii despre Reforma Agrară.

Multe din moșiile aristocrației maghiare care s'a repatriat în anii de după Unire, au fost cumpărate și parcelate printre țărani noștri cu concursul financiar al băncilor românești, încă înainte de punerea în aplicare a Reformei Agrare.

Tot asemenea după expropriere multe din cotele de 50—200 jugăre catastrale rămase proprietarilor expropriați, — dar a căror cultivare nu mai era rentabilă pentru proprietari, — au fost cumpărate și parcelate cu ajutorul și prin intermediul institutelor noastre de credit.

În sfârșit dacă împrumutarea făcută de stat fără a da celor împrumutări și mijloacele bănești pentru cultivarea loturilor, s'a putut totuși consolida, aceasta se datorește asemenea concursului patriotic al băncilor noastre, care au acordat țărănilor împrumutări și primele ajutoare financiare în vederea cumpărării utilajului economic.

Sub acest raport *băncile noastre apar ca un organ auxiliar al statului în legătură cu înfăptuirea Reformei Agrare.*

O altă latură a activității național-economice a băncilor noastre din epoca postbelică este aceea privitoare la acțiunea de *romanizarea orașelor minoritare*, acțiune care este în plin mers și al cărei succes se datorește exclusiv băncilor românești.

Dacă în orașele, care mai înainte erau în mare majoritate în posesiunea Maghiarilor și Sașilor astăzi putem vedea cartiere întregi ieșite ca din pământ și construite de Români, (de exemplu în Cluj, Târgu-Mureș, Oradea, Timișoara, Arad, Sibiu etc.) acestea sunt toate opera constructivă a băncilor românești.

Approape nici o clădire nouă aparținând fie funcționarilor publici, fie persoanelor particulare, nu s'a construit

fără ajutorul bănește acordat de aceste bănci.

În orice caz activitatea băncilor românești din Ardeal și Banat pe terenul național-economic din epoca de după Unire rămâne să fie încă cercetată de cronicarii noștri pe bază de date statistice precise și riguros controlate.

O astfel de lucrare bine documentată ar fi de cel mai mare interes pentru temeinica cunoaștere a frământărilor noastre din timpurile mai recente, și ea ar face dovada peremptorie că *băncile noastre nu numai au pregătit Unirea, dar au contribuit și la desăvârșirea ei.*

* * *

C) Dacă mai posedăm date statistice — și acestea incomplete — cu privire la contribuția pe care băncile românești din Ardeal și Banat au adus-o înainte de război *culturii naționale*, — contribuție ce completează în chip armonios activitatea prodigioasă din domeniul național-economic, — pentru epoca de după război, aceste date statistice ne lipsesc cu desăvârșire și ele vor trebui elaborate și cuprinse în marea lucrare de care am făcut mențiune mai sus.

Pentru *rolul cultural* al băncilor dinainte de Unire vorbește mai elocvent decât orice pledoarie cifra respectabilă de *Lei 208.266.703*, (a se vedea broșura dlui Olteanu p. 64) care reprezintă *cota filantropică sau culturală* a 57 bănci românești mai însemnate din Ardeal.

Prin cota aceasta contribuiau băncile noastre la întemeierea de școli, la construirea de biserici, spitale, case naționale, la înființarea de asociații culturale, mese și burse pentru studenții merituoși, la ajutorarea meseriașilor și comercianților români și a. m. d.

Și este de remarcat că cota aceasta nu arată contribuția integrală pe care băncile au dat-o culturii românești, căci multe ajutoare trebuiau deghezate de teamă să nu atragă urgia stăpânilor maghiari.

Este firesc că după Unire rolul cultural al băncilor noastre s'a micșorat într-o anumită măsură, dar fiind că opera de promovare a culturii naționale a trecut asupra statului românesc.

Dar ar fi o eroare profundă a se susține că de concursul băncilor nu mai este nici o nevoie. Ar fi greșit a se lăsa întreagă sarcina culturală pe umerii statului încolțit de nevoi nenumărate.

Fapt este că „cota culturală“ sau „filantropică“ a continuat să figureze cu cifre însemnate și după războiu în bilanșurile băncilor românești din Ardeal și Banat.

(Va urma).

Adevărata ofensivă agricolă.

În adevăratul înțeles al cuvântului ofensiva în cazul de față înseamnă o acțiune îndrumătoare, astfel ca din drumul bunului mers al lucrurilor, să se înlătore orice piedică. Și câte piedici nu stau în calea agriculturii românești. De aceea, căutăm clienți și nu găsim, sau ni se oferă cumpărători și n'avem ce vinde. Căci la noi nici o previziune nu e posibilă.

Este un abuz de afirmațiune, dar trebuie să repetăm și de astădată, că după războiu, plugăria noastră s'a desorganizat. În țara „eminamente agricolă“ nimeni nu i-a purtat de grije. Chiar atunci când anumite măsuri tindeau la îmbunătățirea agriculturii, ele au fost răsturnate de organele chemate să le execute. Astfel este plină de adevăr afirmațiunea unui personaj minoritar, care vorbind într'o conferință la „Institutul social“ în anul 1928, spunea: „...o parte din acel teren a fost distribuit unor specialiști agronomi cu studii. În mare parte aceștia l-au dat mai departe în arendă. Cu suma arenzei din vreun an, puteau plăti prețul, conform legii agrare din Ardeal, devenind proprietarii pământului... Toate arenzile de acum încolo sunt daruri, făcute de Stat specialiștilor cari n'au nevoie de-a arăta țărănilor culturi agricole mai avantajoase, țărăni fiind — cum se pare — mai la înălțimea chemării lor, căci unul din specialiști care a luat terenul său în îngrijirea sa nemijlocită, a lucrat cu deficit, pe când țărăni chiar și față de arenda urcată — specialiștii sunt mai nemiloși în această privință — reușesc. Un alt specialist a și tras consecințele logice și a vândut terenul țărănilor, primind valoarea lui reală de astăzi, adică o mare sumă de bani; astfel are bucuria să poată umbla în automobil, ... așa că specialiștii încep a umbla în automobil, în loc să susțină gospodăria model.“¹⁾ Iată pata cea mare care întunecă activitatea aparatului nostru agricol îndrumător, iată ce s'a ales din intențiunea legiuitorului care în idealismul lui, vedea pe agronom alături de

țăran la coarnele plugului, îndrumându-l și cultivându-l lată hula mare de incapacitate care se poate impula factorilor de control: că n'au fost în stare să supra-vegheze îndeplinirea unor prescripțiuni strict necesare ale legii fapt care în situația în care ne găsim constituie o acuză egală cu trădarea în caz de războiu.

De aceea nu trebuie să ne mirăm când celim următoarele rânduri:²⁾ „înainte de războiu morile din Budapesta nu-și puteau fabrica făina lor (și morăria ungurească era celebră) fără amestecul la măciniș, cu grâul nostru. Cumpărătorii străini cunoșteau chiar numele agricultorilor cari produceau grâul de calitate. Casa Dreyfus își rezerva bunăoară din vreme, toată producția lui Eremie Popa și Luca Ionescu din Dobrogea.

După războiu această producție a grâului special nu a mai fost urmărită de către agricultori. Unii, adecă cei noi veniți, pentru că nu cunoșteau tehnica, iar ceilalți, pentru că piața internă în lipsa exportului nu plătea prețul pe care-l merita (!) această calitate“. După războiu s'au produs la noi toate destrăbălările și e notorie această scuză universală care justifică toate relele cari ne-au căzut pe cap. Vina nu e a războiului, căci în războiu s'a dat toată atențiunea producțiunii grâului. Războiul avea nevoie de grâu și nu-i putea neglija tehnica. Din contră, războiul a făcut tot ce s'a putut, ca producțiunea agricolă să se intensifice. Doar din războiu și prin războiu a constatat Germania că și ea poate face agricultură, chiar dacă nu e țară eminentă agricolă. Și a lucrat așa fel, încât din înălțimea rezultatelor la care a ajuns își râde în pumni de toți aceia cari credeau că ei sunt singurii deținători ai misterelor producțiunii agricole.

Vinovat nu este deci războiul de proasta stare în care a ajuns agricultura noastră. Vinovați suntem noi cu toții. Vinovăția colectivă reiese din afirmațiunile personajului minoritar citate mai sus și din neglijența organelor chemate să vegheze la buna îndrumare a economiei naționale. Răul nu este nou, e cunoscut de douăzeci de ani de când ne tot plângem că străinătatea nu ne mai vrea marfa. Cum o să ne cumpere străinătatea ceace-i oferim, când producțiunea noastră agricolă de anul acesta — deci producțiune de plină ofensivă agricolă, trâmbițată cu surle și osanale se caracterizează astfel: „recolta actuală a grâului nu lasă de dorit din punct de vedere cantitativ, fiindcă dă un contingent oarecare de export.

Calitativ însă, lasă în cele mai principale regiuni de dorit, în special în județele Vlașca, Teleorman, Olt și Romanași, unde grâul este amestecat cu foarte multe impurități, mai ales în Vlașca și Teleorman se găsește foarte rar grâu cu peste 75—76 kg. greutate

¹⁾ Dezi: Statul, cultura și școala minoritară în volumul „Institutului social român“ intitulat „Politica culturii“.

²⁾ Vezi „Universul“ nr. 204 din 27 Iulie 1935, pagina agricolă, articolul: Sindieatul pentru exportul grâului de calitate.

hectolitrică. Oltul și Romanații deși dau o greutate hectolitrică mai bună, grânele sunt însă amestecate cu 8—10% impurități; Doljul și Mehedinții au grâne cu „greutate hectolitrică mai bună, sunt însă moi și cu foarte puțin gluten“. Apoi mai departe: „este de menționat că vânzările făcute în Elveția sunt condiționate de 78 kg. greutate hectolitrică, cu *maximum* trei la sută corpuri străine, s'au făcut însă vânzări și cu 79—80 kg. greutate hectolitrică, deci exportul nu se poate alimenta decât din județele cari au *calități superioare*. Admițându-se și grâu inferior la export, *el ar servi în străinătate numai pentru hrana vitelor* ceea ce ar însemna deprecierea calitativă a produselor noastre“.³⁾

Lucrurile au deci un mers normal și natural, căci la noi lipsește ordinea și rânduiala. Semănăm anapoda și ce ne iese în cale. N'avem soiuri selecționate, deși teritorii ca: Basarabia, Dobrogea, Moldova (regiunea dela răsărit de Siret) și Muntenia (regiunea dela răsărit de linia Mizil-Urziceni, adică județele: Ialomița, Buzău, Brăila, parte din R. Sărat) pot să dea un grâu cu un conținut de gluten așa de mare, încât să concureze soiul Mantioba (american). Ce am putea exporta din aceste teritorii nu este greu de făcut socoteala, dacă ne gândim că ele însumează o treime din suprafața țării. În loc însă de a căuta sămânța aleasă și de calitate iată ce se spune dela „Institutul de cercetări agronomice“: „încă din anul 1928 se face analiza câtorva sute de probe de grâu, luate sistematic din toate regiunile țării. Din notițele ce întovărășesc fiecare probă, constat că în țara noastră grânele au următoarele numiri:

a) *Numiri românești*. Amestec, Banat, Banat roșu, Banat alb, Bălan, Bălan bătrân, Bălan românesc, Bășfinaș, B. Z. 7, Cipăianu, Comun, de Ialomița, de Bazargic, Dobrogean, Fără țepi, Local, Pană albă, Pană roșie Românesc, Roșu moldovenesc, Sandu-Aldea, Sămânța, Țărănesc, Uriș roșu;

b) *Numiri străine*. American, Bantenti, Belocorca, Czamca, Dioseg, Eszterházy, Francez, Hatvanyi, Kirche, Loosdorfer, Med, Marton, Odvoș, Roug d'Alsace, Roterbartweizen, Szekacs, Scharff, Olka, Velonig, Votomeg și Vilmorin“.⁴⁾ Normal ar fi că dacă și avem soiuri străine de grâu, cele cu numiri românești să coincidă oarecum cu terenul, să fie adecă împământente. În loc de aceasta însă, Banatul cu atâtea soiuri de grâu cari îi poartă numele, cultivă grâul Ulka (basarabean), iar Basarabia, cultivă grâul Banatka. De aceea cu drept cuvânt se spune: „această babilonie în numirile grâului nostru cari nu au nimic comun nici cu localitatea nici cu calitatea, arată că grânele

³⁾ Dezi articolul: „Comerțul intern de grâu și perspectivele de viitor“, în „Universul“ nr. 220 din 2 Aug. 1935.

⁴⁻⁵⁾ Dezi „Argus“ nr. 6675 din 14 Iulie 1935, articolul: Grânele românești și cele străine.

noastre sunt amestecate, corcite și degenerare. Amestecul s'a întâmplat tocmai în timpul când cele două Americi au pus cea mai mare ordine în cultura grânelor lor și le-au standardizat geograficește după varietăți și regiuni, iar calitativ, după compoziție fizică și chimică.

Să nu ne mirăm deci că *cerealiștii noștri nu știu ce tip și ce calitate de grâu obțin*, decât după ce l-au strâns și l-au amestecat în silozuri și șlepuri și iarăși să nu ne mirăm că străinătatea are un standard cunoscut sub numele de „Blé du Danube“ ceea ce însemnează grâu amestecat și plin de corpuri străine“.⁵⁾ Astfel e categorisit grâul românesc în comerțul internațional.

Și defectele nu se opresc aci. Toate calitățile înrânseci ale grâului străin, lipsesc grâului românesc. Astfel greutatea hectolitrică medie a grâului nostru este de 75.67 kg., până când a grâului argentinian este de 76.86 kg. iar a celui canadian este de 78.21 kg.

Substanțe azotoase: grâul românesc are 10.23%, cel argentinian 12.25%, iar cel canadian 13.70%.

Gluten umed: grâul românesc are 25.68%, cel argentinian 36.07%, iar cel canadian 45.24%.

Gluten uscat: grâul românesc are 9.73%, cel canadian 14.85%, etc. etc.⁶⁾ cu cât vom continua mai amănunțit, cu atât mai descurajante lucruri se pot spune.

Și acum marea pacoste a corpurilor străine. „Din recolta anului 1934, analizându-se 227 probe de grâu luate în mod sistematic din toate regiunile țării, s'au constatat corpuri străine ca: secară, orz, ovăz, neghină, mazărice, rapiță, muștar, pleavă, pământ, pae, etc. precum urmează mai jos.

131 probe de grâu, sau 55.7% din cele analizate au avut sub 3% corpuri străine, 55 probe, sau 24.22%, au avut între 3 și 10% corpuri străine, 19 probe de grâu, sau 8.37% au avut între 10 și 20% corpuri străine, constatând probe de grâu și cu peste 30% corpuri străine“.⁷⁾ Și limita nu se oprește aici, căci s'au constatat grâne și cu 50.7% corpuri străine. Calculând corpurile străine la o recoltă normală, însemnează că ele reprezintă o valoare de o jumătate miliard Lei cari se aruncă în vânt. Căci să nu uităm că de când cu valorificarea, prețul grâului are o limită inferioară impusă de autorități, așa că vrând nevrând plătim cu aceiași bani și grâul și neghina.

Am intitulat aceste rânduri: „adevărata ofensivă agricolă“. Suntem de credință că după cele văzute nu e nevoie să mai precizăm direct ideile. Incoț'o trebuie să se îndrepte acțiunea noastră în lecuirea producției agricole, văd și orbii, înțeleg și cretinii. Până nu vom

⁶⁾ Vezi „Argus“ nr. 6675 din 14 Iulie 1935, articolul: „Grânele românești și cele străine“.

⁷⁾ Dezi „Argus“, nr. 6670 din 8 Iulie 1935, articolul: „Agricoltura de mântuială“.

ajunge să oferim produse selecționate și standardizate, piața românească va suferi marasmul unei crize de desfacere fără leac, atât din punct de vedere al lipsei de tranzacții, cât și din punctul de vedere al posibilităților noastre de comerț exterior. Nu ne poate surâde deloc viitorul ce ni se deschide în perspectivele cari se degaje din cele parcurse. De aceea e timpul să se înțeleagă adevărata ofensivă agricolă în rosturile ei adânci și caracteristice, pentru că altfel ne desfacem de progresul popoarelor.

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

Imprimare, Registre, Rechizite, etc.

Procurați

NUMAI dela

Tipografia, Librăria,

Compactoria

„DACIA TRAIANĂ“, SIBIU

Piața Unirii Nr. 7.— Telefon Nr. 168.

„CUGIREANA“, S. A. IN CUGIR.

Activ.		Bilanțul Băncii „CUGIREANA“, S. A. Cugir, la 30 Iunie 1935.		Pasiv.	
	Lei	b.		Lei	b.
CASSA:			Capital social	1.000.000	—
a) Numerar efectiv	52.451	—	FOND DE REZERUĂ		
PORTOFOLIUL DE TITLURI:			Rezervă legală	233.491	—
I. Titluri românești.			Fond de pensuni	27.893	—
a) Titluri necotate la Bursă	7.660	—	DEPUNERI SPRE FRUCTIFICARE:		
PORTOFOLIUL DE SCONT:			I. Din țară:		
a) Cambii fără garanții	89.757	—	a) Pe livret de economii (cota răm.)	565.298	—
DEBITORI IN ȚARĂ:			CREDITORI:		
Debitori beneficiind de Legea pentru lichidarea datoriilor agrice. din 7 Aprilie 1934, cota rămasă	1.428.334	—	I. Din țară.		
Pierdere rezultate prin aplicarea Legii din 7 Aprilie 1934	5.057	—	a) Pe termen (reduși)	291.076	—
IMOBILE:					
Alte imobile	250.000	—			
Conturi diverse	73.183	—			
Pierdere: reportat din 1932—1933/1935	212.816	—			
reportată din 1933 Lei 198.888					
Pierdere pe 6 luni 1935 „ 13.928					
	2.117.758	—		2.117.758	—

Cheltuieli.		Profit & Pierdere la 30 Iunie 1935.		Venite.	
	Lei	b.		Lei	b.
Pierdere, reportată din anul 1932/1933	198.888	—	Dobânzi și Beneficii div.	17.994	—
Cheltuieli de Administrație pe 6 luni	31.922	—	Pierdere reportată din 1932/1933	198.888	—
	230.810	—	Pierdere pe 6 luni 1935	13.928	—
				230.810	—

Conturi de Ordine.

	Lei	b.		Lei	b.
Reescont B. N. R.	1.785.405	—	Efecte girate la B. N. R.	1.785.405	—

C u g i r, la 30 Iunie 1935.

Director: ss. Valeriu Herlea.

Pentru contabilitate: ss. Augustin Pașea, contabil.